

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, torsdag 27. januar 2005 kl. 08-15.00

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Inger-Lise Steffensen, Jan Erik Paulsen, Kristine Naterstad, Tore Sanner

Forfall:

Trine Husøy

Fra Mattilsynet:

Anders Tharaldsen (agendapunkt 6) og Per Fjeldal (agendapunkt 6 og sak 04/411)

Fra sekretariatet til VKM:

Kirstin Færden (agendapunkt 4), Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk. Et av faggruppens medlemmer hadde meldt forfall til møtet. Det var ingen som erklærte seg inhabile i forhold til de sakene som skulle behandles på dette møtet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer.

3 Saker fra møtet i hovedkomiteen

Faggruppeleder orienterte fra møtet i Hovedkomiteen den 23. november ved å gå gjennom protokollen. Det ble blant annet redegjort for den videre strategien for ferdigstilling av risikovurderingene "Bruk av triklosan i kosmetiske produkter" og "Ingredienser i energidrikker" i Hovedkomiteen. Videre ble faggruppen orientert om planer for kommende arbeid med norske kostholds- og forbruksdata. Sekretariatet orienterte om at det annonserte kurset i risikoanalyse trolig vil bli avholdt i løpet av våren 2005.

4 Oppfølging fra møtet mellom sekretariatet og faggruppelederne 14.01.05

Faggruppeleder orienterte kort om møtet mellom sekretariatet for VKM og faggruppelederne den 14.01.05 der prinsipper og rutiner for samarbeid mellom komiteen og sekretariatet ble diskutert. Referat og endelige rutiner skal sendes ut til alle medlemmene i VKM når dette foreligger. Direktøren for sekretariatet informerte om at matdepartementene arbeider med å avklare ansvarsdelingen mellom VKM og forvaltningsstøtteinstitusjonene. Sekretariatet er avhengig av konklusjonene fra dette arbeidet for å kunne gi retningslinjer for hvordan og når arbeid skal honoreres. Det er også behov for at ledelsen på forvaltningsstøttemiljøene inngår i en diskusjon om saken.

5 Saker som skal behandles på møtet

Kosmetikk

Vurdering av hår- og kroppsfargemiddel (Henna/Lawson) (04/407)

Bakgrunnen for oppdraget fra Mattilsynet er en uttalelse fra EUs tidlige vitenskapelige komité på kosmetikkområdet (Scientific Committee on Consumer Products and Non-food products intended for Consumers, SCCNFP) hvor det konkluderes med at Lawson er å anse som mutagent. Vitenskapelig ekspertise fra flere land har imidlertid gått imot konklusjonene i SCCNFP sin vurdering. Mattilsynet ønsket derfor at VKM skulle vurdere bruken av Henna og fargestoffet Lawson i hår- og kroppsfargemidler nærmere.

Saken har tidligere blitt diskutert i faggruppen og ble besvart i et brev til Mattilsynet den 7. oktober 2004. Faggruppen konkluderte den gang med at det var lite hensiktsmessig å gjennomføre en egen nasjonal vurdering forbundet med bruken av Henna/Lawson i hår- og kroppsfargemidler. Dette sett i lys av at EUs vitenskapelige komité på kosmetikkområdet (Scientific Committee on Consumer Products, SCCP) vil ta opp saken på nytt og et av faggruppens medlemmer vil være med på dette arbeidet.

Nye signaler fra EU-kommisjonen tyder nå imidlertid på at problemstillingen likevel ikke vil bli behandlet av SCCP med det første. Saken ble derfor i samråd med Mattilsynet gjenåpnet i VKM den 20. januar 2005. Ett av faggruppemedlemmene hadde utarbeidet et notat i anledning saken, og det ble gitt en presentasjon med forslag til hvordan problemstillingen forbundet med Henna/Lawson kan løses.

Vedtak: Sekretariatet vil utarbeide et forslag til svar på Mattilsynets spørsmål basert på faggruppens diskusjon på møtet og det utarbeidede notatet. Forslaget til svar vil deretter bli sendt ut på en elektronisk høring i faggruppen for kommentering og godkjenning.

Parabener i kosmetiske produkter (04/408)

Mattilsynet har bedt om en oppdatert risikovurdering i forbindelse med bruk av parabener i kosmetiske produkter med bakgrunn i Folkehelseinstituttets risikovurdering av 6. februar 2004. Enkelte parabener er mistenkt å ha en hormonforstyrrende virkning. VKM er spesielt bedt om at den oppdaterte risikovurderingen skal ta hensyn til nye innspill fra miljøvernorganisasjonen Grønn hverdag, nye data fra industrien og en dansk risikovurdering av parabener i kosmetiske produkter.

Som et utgangspunkt for diskusjon av saken presenterte ett av faggruppemedlemmene konklusjonene i Folkehelseinstituttets risikovurdering fra 2004, samt konklusjonene i et utkast til en ny opinion fra SCCP som faggruppen hadde fått tilgang til. Faggruppen i VKM ble anmodet om å komme med innspill og kommentarer til utkastet til den nye vurderingen fra SCCP.

Vedtak: Faggruppen hadde ingen innvendinger til konklusjonene i utkastet til den nye vurderingen fra SCCP. Sekretariatet skal utarbeide et forslag til svar til Mattilsynet i samarbeid med ett av faggruppemedlemmene. Forslaget vil deretter bli sendt på en elektronisk høring i faggruppen for kommentering og godkjenning.

Furfural – kommentar til SCCNFP og EFSA opinion (05/504)

EFSA har etablert et akseptabelt daglig inntak (ADI) for furfural på 0,5 mg/kg kroppsvekt/dag, mens SCCNFP har konkludert med at furfural er gentoksisk og at bruken ikke bør utvides. Risikohåndteringen av furfural i kosmetiske produkter diskuteres for tiden på EUs arbeidsgruppemøte på kosmetikkområdet hvor Mattilsynet deltar, og i denne diskusjonen har konklusjonene fra SCCNFP blitt lagt til grunn. Det forelå ikke et konkret oppdrag til møtet i faggruppen, men saken ble i samråd med Mattilsynet likevel satt opp på agendaen med tanke på å utarbeide en kommentar til de vitenskapelige forskjellene i de to uttalelsene. Ett av faggruppemedlemmene hadde utarbeidet et notat i anledning problemstillingen, og med bakgrunn i dette diskuterte faggruppen saken.

Vedtak: Sekretariatet skal utarbeide et forslag til en kommentar til de vitenskapelige forskjellene i de to uttalelsene fra EFSA og SCCNFP. Forslaget vil deretter bli sendt på en elektronisk høring i faggruppen for kommentering og godkjenning før svaret oversendes til Mattilsynet.

Emballasje*Migrasjon av epoksidert soyaolje (ESBO) og 2-Etylheksansyre (2-EHA) til barnemat (04/411)*

Epoksidert soyaolje (ESBO) og 2-Etylheksansyre (2-EHA) benyttes som bløtgjørere i plastpakningen på skrulokk som sørger for at glasset holdes tett. Mattilsynet har fått gjennomført analyser som viser at ESBO og 2-EHA er funnet i barnemat emballert i glass. De har bedt VKM om å vurdere om de observerte nivåene av de to stoffene kan utgjøre en helsefare for barn. Videre er VKM bedt om å vurdere hvorvidt bestemmelsene i dagens regelverk for denne typen stoffer gir en tilstrekkelig beskyttelse også for spedbarn og små barn.

Faggruppen har lagt opp til at oppdraget fra mattilsynet besvares i form av to risikovurderinger, en for migrasjon av ESBO og en for migrasjon av 2-EHA til barnemat. Ett forslag til en vurdering forbundet med migrasjon av ESBO til barnemat ble diskutert på møtet. Det ble også kort diskutert videre framgangsmåte for vurderingen av migrasjon av 2-EHA til barnemat. Mattilsynet var tilstede som observatør på møtet og understreket et generelt behov for at VKM kommenterer at omregningsfaktorene fra et tolerabelt daglig inntak (TDI) til en spesifikk migrasjonsgrense (SMG) må gi en tilstrekkelig beskyttelse også for spedbarn og små barn.

Vedtak: Innspill og kommentarer til det fremlagte forslaget til risikovurderingen på ESBO vil bli innarbeidet av ett av faggruppens medlemmer. Samtidig er et utkast til en vurdering for 2-EHA under utarbeidelse. Begge risikovurderingene vil bli behandlet på det kommende møtet i faggruppen den 23. februar 2005. Det ble bestemt at de to risikovurderingene kun vil omhandle barnemat. Mattilsynet ble bedt om å supplere med ytterligere inntaksdata både for ESBO og 2-EHA før risikovurderingene kan ferdigstilles.

Saker som har vært behandlet siden forrige møte**Emballasje***Risikovurdering av utlekking av bly og kadmium fra glass, metallvarer og ikke-keramiske gjenstander uten emaljebelegg (04/404)*

Risikovurderingen ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet sammen med en populærversjon den 20. desember 2004.

Kosmetikk*Bruk av triklosan i kosmetiske produkter – toksikologisk gjennomgang (04/406)*

Risikovurderingen vil bli offentliggjort og oversendt til Mattilsynet mandag 31. januar 2005.

Aroma*Risikovurdering av koffein, taurin og glukoronolakton i energidrikker (04/701)*

Risikovurderingen ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet 26. januar 2005.

Status i øvrige saker i faggruppen

Tilsetningsstoffer

Inntak av brus – helhetsvurdering av helseeffekter (04/410)

Mattilsynet har tidligere varslet at de i samråd med Sosial- og helsedirektoratet har behov for en helhetsvurdering fra VKM i forbindelse med helseeffektene ved inntak av brus og lettbrus i den norske befolkningen. Sekretariatet orienterte kort om at bestillingen fra Mattilsynet og Sosial- og helsedirektoratet fortsatt ikke er ferdig utarbeidet.

6 Orientering fra Mattilsynet

Mattilsynet var invitert til møtet for å orientere om ulike problemstillinger som kan være aktuelle for faggruppen når det gjelder drikkevannskjemikalier og materialer i kontakt med drikkevann. Mattilsynet varslet at de holder på med et oppdrag til VKM med tanke på om det er mulig å forenkle godkjenningssystemet for drikkevannskjemikalier. Som en del av dette oppdraget vil det være nødvendig å gjøre en samlet vurdering av de standardene for drikkevannskjemikalier som allerede er utarbeidet av Standard Norge, og deres egnethet i forhold til Mattilsynets helsemessige vurderinger av drikkevannskjemikalier.

Videre orienterte Mattilsynet kort om EAS-systemet (European Acceptance Scheme) for godkjenning av materialer i kontakt med drikkevann, som vil bli en del av regelverket i år 2006. Mattilsynet samarbeider med Byggteknisk etat om innføringen av EAS i Norge.

7 Saker til hovedkomiteen

Sekretariatet la frem et forslag om at VKM tar stilling til hvilken modell som skal legges til grunn for beregning av kreftrisiko for gentoksiske og ikke-gentoksiske stoffer. Et slikt arbeid bør ledes av Hovedkomiteen. Problemstillingen er aktuell siden EFSA for øyeblikket arbeider med å harmonisere ulike modeller til denne type beregninger. Faggruppen ga sin tilslutning til forslaget fra sekretariatet.

8 Møter o.a. av felles interesse

Kristine Naterstad orienterte kort fra EFSA Kollokviet: "Microorganisms in Food and Feed – Qualified Presumption of Safety" som ble avholdt i Brussel 13. og 14. desember 2004.

Sekretariatet v/Tor Øystein Fotland refererte fra "Acrylamide stakeholders meeting" i Brussel 14. januar 2005. Under møtet ble det blant annet informert om at Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives (JECFA) vil komme med en risikovurdering forbundet med akrylamid i næringsmidler i februar 2005.

9 Nytt fra sekretariatet

Sekretariatet redegjorde kort om status forbundet med suppleringsrunden av eksperter til VKM og om status for samarbeidet med Mattilsynet og FoU-miljøene. Helse- og omsorgsdepartementet vil legge ut informasjon om suppleringsrunden på sine nettsider i løpet av kort tid, og det vil også bli kunngjort i dagspressen. Sekretariatet tar sikte på å sende ut en e-post til alle medlemmene av VKM med en anmodning om at de oppfordrer sine kontakter fra relevant ekspertmiljøer om å melde sin interesse i forbindelse med suppleringen av VKM.

Samarbeidsrutinene med Mattilsynet er straks ferdig og vil bli sendt ut til alle medlemmene av VKM når de foreligger. Sekretariatet vil rette fokus mot samarbeid med FoU-miljøene i tiden som kommer, og innledende møter med enkelte av institusjonene er avholdt.

Det arbeides i sekretariatet med felles maler for risikovurderinger. Sekretariatets forslag til maler vil bli behandlet på det neste møtet i Hovedkomiteen. Mer om dette vil bli presentert på neste møte i faggruppen.

Det er ønskelig at alle komiteens medlemmer fyller ut en CV som blir tilgjengelig under de enkelte faggruppens områder på nettsidene til VKM. Et eksempel på en CV-maler fra EFSA ble utdelt. Sekretariatet vil utarbeide en modifisert CV-mal i norsk versjon som sendes ut elektronisk til hele komiteen for utfylling.

10 Eventuelt

11 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil være:

- Onsdag 23. februar, kl 08.00 – 12.45
- Torsdag 28. april, kl 08.00 – 15.00
- Tirsdag 7. juni, kl 08.00 – 11.30